

Grote tomen vragen om 'biestmanagement'

Eerste drie uur na geboorte cruciaal voor biggen

In de eerste drie uur na de geboorte moet een big biest drinken. Te weinig biest opnemen heeft grote nadelige gevolgen voor de gezondheid. Dat blijkt uit onderzoek naar de biestopname door pasgeboren biggen van Provimi. Bij de huidige grote tomen is 'biestmanagement' daarom zeer gewenst.

Biest is voor een big de enige bron waarmee het dier weerstand kan opbouwen. Om zich te verweren tegen de (ziekte)kiemen uit de omgeving is biest daarom noodzakelijk. En daarnaast is biest ook nog eens de belangrijkste bron van energie voor een pasgeboren big.

Op het proefbedrijf van Provimi is onderzocht welke factoren bepalen hoeveel biest van welke kwaliteit een pasgeboren big binnenkrijgt en wat de gevolgen zijn. De biestkwaliteit is gemeten via bloedmonsters van de biggen. Daarin is het gehalte aan immuunglobulinen G (IgG) bepaald; de antistoffen die zorgen voor weerstand.

Interessante gegevens

Uit het onderzoek komen volgens productmanager Philip van den Brink veel interessante gegevens naar voren. Zo hebben jonge zeugen een minder goede biestkwaliteit dan oudere zeugen. Toch krijgen de biggen bij de jonge zeugen behoorlijk veel antistoffen binnen. Mogelijk komt dit omdat er sprake is van een efficiëntere overdracht van antistoffen van zeug

naar big. Een goede adaptatie van gelten aan de gezondheidssituatie op het bedrijf is voor het overdragen van de juiste antistoffen wel noodzakelijk. Dan kan onder andere via vaccinatie.

Bij een goede adaptatie is de biestproductie en -kwaliteit van eersteworpszeugen voldoende om bij de biggen een goede weerstand op te bouwen. Bij oudere zeugen is dat meestal sowieso het geval, al kan de biestkwaliteit en -hoeveelheid minder zijn als een zeug MMA (melkziekte) krijgt. De plaats die biggen innemen aan de uier van de zeug blijkt geen effect te hebben op de hoeveelheid antistoffen die wordt opgenomen.

Geboortemoment

Het moment van geboorte heeft wel invloed. De eerste vier geboren biggen hebben duidelijk meer kans om biest te drinken. Ze kunnen zelfs zoveel van de eerste goede biest opnemen, dat er te weinig overblijft voor de laatstgeboren biggen. Met name te lichte biggen (<800 gram) of biggen waarbij het te lang duurt voor ze gaan drinken is het risico groot dat ze te weinig biest

opnemen. Biggen moeten binnen drie uur na hun geboorte biest opnemen. Duurt het langer, dan is het niveau aan antistoffen doorgaans te laag voor een goede weerstandopbouw en neemt de overlevingskans af.

Veel biest van hoge kwaliteit zorgt voor een hoog niveau aan antistoffen bij de biggen. En dat blijkt ook nog hoog te zijn op dag 3 en dag 21 na de geboorte. Dat is positief voor het aantal biggen dat overleeft. Deze biggen worden minder snel ziek en daardoor is de infectiedruk op het bedrijf ook lager.

Handje helpen

Voor een goede biestopname kunnen biggen volgens Van den Brink niet zonder de helpende hand van de zeugenhouder. Idealiter zou hij iedere drie uur door de kraamstal moeten lopen, om te zorgen dat alle biggen biest kunnen drinken. Bij grote tomen (14 biggen of meer) is het beter om de vier eerstgeboren biggen even apart te zetten zodra de hele toom biggen is geboren. De andere biggen krijgen dan meer kans om ook voldoende biest op te nemen. Droog de lichtste biggen af en leg ze aan de uier. Zijn ze al te ver afgekoeld, dan is het nodig om ze eerst op te warmen en dan aan te leggen.

Nadat de biggen voldoende biest hebben gehad (lieft bij de eigen zeug), is een goed overlegbeleid gewenst. Zijn er te weinig spenen beschikbaar voor alle biggen, dan kunnen aanvullende systemen uitkomst bieden om toch voldoende melk ter beschikking te stellen. Provimi heeft hiervoor bijvoorbeeld de Rescue-Deck met het Provimi Rescue voerconcept ontwikkeld. Hiermee is de zeugenmelk te vervangen, op voorwaarde dat de biestopname in orde is.

